

Szerkesztősegi iroda:
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.,
hová a lap szellemi részét illető
minden közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:
Ploitz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-u. 1.
hová a hirdetések, az előfizet-
ések és a lap szétküldésére
vonatkozó felajánlások inté-
zendők.
Telefon-szám 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.
Főszerkesztő: Dr. BRÁJER LAJOS.

Előfizetési árak
Egész évre ——— 24 K.
Félévre ——— 12 K.
Negyedévre ——— 6 K.
Egy hóra ——— 2 K.
— Egyes szám ára 3 fillér.

Hirdetések
A kiadóhivatalban fogadhat-
nak el. Azonkívül az összes
hirdetési irodákban.
Megjelenik vasár- és ünne-
pnapok kivételével mindennap
déltűn 5 órakor. mmm m

Nagybecskerek, 1912.

XLI. évfolyam 251. szám. - 275

Szombat, november 2.

Aki csak önmagával vitatkozik.

— Politikai munkatársunktól. —

Budapest, nov. 2.

A képviselőház szerdai ülése úgy kezdődött, mint június 4-ike óta számos elődje, de folytatásában egészen más képet nyert. Az ellenzék által délben kiadott kommüniké ugyanazt mondja, hogy az elnök által kirendelt karhatalom az egész ellenzékét megakadályozta a képviselőház ülésén való részvételben. Ez a kommüniké azonban nem mond igazat, mert a karhatalom csak a Ház által törvényesen kitiltott képviselőket tartotta vissza és hogy nem mond igazat, annak eleven bizonyítéka volt gróf Andrassy Gyula, aki ellenzéki létére is néhányadmagával igenis be tudott menni az ülés-terembe akadálytalanul, sőt ott ki is tudta fejteni minden mondanivalóját.

Erről a mondanivalóról sajnos meg kell állapítanunk, hogy se sok nem volt, se jelentősége nem felelt meg azoknak a várakozásoknak, melyeket a közvélemény egy része, de mindenekelőtt bizonyára maga Andrassy ehhez a fellépéshez fűzött. Andrassy Gyula gróf sem a kormánypárthoz, sem tulajdonképpen az ellenzékhez nem tartozik. Kivételes helyzetben áll a pártok között. Tőle helyes gondolat volt bemenni a parlamentbe, ha ez a gondolat azzal az igyekezettel párosult volna, hogy föllépésével szolgálatot tegyen a béke ügyének, mely ma szerint is az egész nemzet legfontosabb érdeke. De Andrassy Gyula gróf nem azért jött be ma a parlamentbe, hogy a békének tegyen szolgálatokat, hanem egyszerűen azért, hogy a maga fontosságát kidomborítsa a többség előtt és hogy egy kis népszerűséget halásszon az ellenzék vizéin.

Nem hisszük, hogy bármely irányban sikerrel járt volna az igyekezete. Az ellenzéken sokkal több máris a vezér és még sokkal többen akarnak vezérek lenni, semminthogy Andrassy Gyula gróf vezéri ajánkozása ott visszhangra talál. És ha Andrassy akármilyen mélyen le is száll, hogy a szövetség ellenzék mezei hadainál megértésre találjon, ezek a hadak sohase fognak még olyan magasra se emelkedni, hogy az ő nótájukat fújó Andrassyban mást lássanak, mint az esetleges zsákmány szempontjából még egy osztozkodót.

Ami pedig a többséget illeti, hát az készségesen honorálta Andrassy Gyula gróf intelmeit az idén januárban, amikor ő nemzetellenes célokat követő kisebbség letérese végett appellált a többség férfiaságára, bátorságára és hazafiassá-

gára. Ki van zárva, hogy ugyanaz a többség újra honorálja ugyanennek az Andrassynek intelmeit akkor is, amikor ő most már azt követeli a kormánypárttól, hogy kövesse el azt a gyávaságot, azt a meghunyászkodást, melytől januárban még a hazafias érzés lángoló szavaival eltiltotta őt.

Andrassy Gyula gróf tehát nem aratott sikert sem azoknál, akik hallgatták, sem azoknál, akik még őt sem akarták meghallgatni. Ellenben elérte azt, amit bizonyára legkevésbé akart elérni. Elérte azt, hogy Tisza István gróf a többség nagy lelkesedése által kisérve újra alkalmat nyert a munkapárti politika törvényességének és hazafiasságának kifejtésére. És elérte azt, hogy Lukács László miniszterelnök a párt szolidaritásának hangos kifejezése által támogatva kijelentette, hogy a jobboldalon nincs senki, aki megfutamodna a kötelesség teljesítése elől és hogy a kormány addig fog helyén maradni, amíg feladatát megoldotta, illetve ameddig ő és pártja azt az ország érdekében szükségesnek tartja.

Andrassy Gyula gróf nem azért ment a parlamentbe, hogy megkísérelje az ellentétek kiegyenlítését, hanem azért, hogy az ellenzéknek felkinálkozzék. A többség soraiba pedig konkolyt hintsen. Nem látjuk, hogy az ellenzék nagyon nyulna ajánlata után. Azt azonban látjuk, hogy a többség vezéreinek választai után még sokkal egységesebbnek, lelke- sebbnek, harc készségében szilárdabbnak, győzelmi öntudatában biztosabbnak mutatkoztak, mint valaha.

Mi láttuk ezt, de Andrassy Gyula gróf már nem látta. Mikor Tisza István gróf fölkel, hogy neki válaszoljon, kiment a teremből és elhagyta a Házat. Odébb állt. Budapestben adnak egy szatirikus darabot, melyben szerepel egy öreg gróf és egy fiatal gróf. Ezek vitatkoznak és az öreg gróf a vitában mindig alul marad. Végre megunja. Fölugrik és ott hagyja a fiatal gróftól így kiáltván fel: „Évvel nem lehet vitatkozni, hiszen ez mindig ellentmond az embernek.”

Ki hitte volna, hogy Andrassy Gyula is aránylag ilyen fiatal korban már ilyen öreg gróf lett.

A választások tisztasága. A bécsi Politische Korrespondenz budapesti levele a legnagyobb határozottsággal fordul az ellenzék részéről újabban kivált a debreczeni népgyűlésen ellenzéki vezérfiúk által is hangoztatott azon vád ellen, mely szerint a nemzeti munkapárt nem tiszta választások útján szerezte meg többségét, hogy tehát a kormánynak nincs joga erre a többségre, mint a nemzet aka-

ratának kifejezésére hivatkozni és támaszkodni. Eltekintve attól, mondja a cikk, hogy az ellenzéknek mindenekelőtt a saját ajtaja előtt való sóprést lehetne sürgősen figyelmébe ajánlani, ez az érve sem nem új, sem nem alapos. Az ellenzék három hónapos obstrukciót tudott indítani a banktörvény ellen, egy álló eszterdőt áldozott a váderőreform elleni obstrukcióra, azonban 1910 júliusában, tehát közvetlenül a választások után még azoknak friss hatása alatt beérte nyolc napi felirati vitával és e feltűnően rövid vitában is csak gyengén érintette katasztrofális választási vereségének okait és nem vádaskodott a választási korrupció jel- szavával. Csak most, ily hosszú idő múlva jut eszébe elhítni a választókkal, hogy a munkapárt nem tiszta eszközökkel érte el győzelmét. Ezt az elkésésétől eltekintve nagyon silány érvet azonban nem veszik komolyan sem a választók, sem a mérvadó közvélemény. Üres és hatástalan hangulatkeletésnek minősítik azt és mindenki láthatja, hogy az ellenzék ahelyett, hogy a közvélemény elfordulásában keresné 1910-iki vereségének valódi okait, legendákkal traktálja a közönséget. Ez az eljárás a legjogosabb felháborodást kelti a munkapárt köreiből, ahol azt, mint a tényekkel ellenkezőt, a leghatározottabban visszautasítják és elítélik és rámutatnak az ellenzék gyanúsító vádjával szemben arra a tényre is, hogy 1910-ben, mint azt az akkori lapok is bőven megírták, a tisztviselőknek igen nagy része az ellenzékre szavazott, hogy tehát a kormány és a munkapárt részéről alkalmazott úgynevezett korrupciós eszközökről jóhiszeműleg szó sem lehet.

HIREK.

A temetők ünnepe.

Nagybecskerek, nov. 2.

Mint minden évben, úgy az idén is mozgalmas élet uralkodott tegnap a halottak birodalmában a temetőkben.

Bármilyen ellentétnek is lássék, a halottak hozzák ilyenkor az életet a temetőkbe. Emlékük kihívja az élőket sirhantjaik mellé s özönlik a koszoru, a virág, a cifraság a halottakra. Bizony elég lenne a fele ennek a dísznek s még akkor is jutna a többiből az élőknek egy-egy áldásos intézmény, ami az élők nyomorúságát enyhítené s talán a halottak számát is csökkentené.

De hát hiába szállunk perbe az emberi hiúsággal. Az diszelegni akar a temetőkben is s nagyon soká lesz, ha ugyan lesz, hogy az emberek kevesebb hiva- köddal több igazi melegséget, szeretetet árasztanak szét nemcsak a halottak, de az élők között is.

Egyebekben a temetők tegnapi ünnepe- ről a következőkben számolhatunk be: Tegnap, Mindszentek napja alkalmá-

Kitűnő zongorák, harmoniumok és cimbalmok.

Új raktár, javítóműhely és kölcsönöző-intézet.
01c-ó árak. Részletfizetésre is.

A bécsi Stingl Testvérek cs. és kir. udvari zongora-gyárnak itteni egyedüli képviselője.

Lenhardt Antal nagybecskerek, Hunyadi-(fő-)utca.

Telefon 246.

Első délvidéki hangszer készítő raktára.

Telefon 246.

Zongora- és harmonium-hangolások és javítások szakszerűen és lelkiismeretesen eszközöltenek.

Őszi és téli idényre ajánlja a NAGYBECSKEREKI SZAPPAN és GYERTYAGYÁR

stearin, paraffin, viasz, templom- és fagygyugyertyáit, mosó- és mosdószappant, ugymint marónátron, ecetsav és cipókrém gyártmányait.

Telefon 170.

657-1044

Telefon 170

val a róm. kath. plébánia-templomban reggel fél 8 órakor esendes mise volt, amelyen résztvettek az összes helybeli tanintézetek róm. kath. növendékei. Ezután szentbeszédet intéztek az esküttevő újonckatonákhoz magyar és német nyelven. Délután 10 órakor német szentbeszéd volt. Ezt az ünnepélyes nagymise követte, melyet Magyar Pál pápai kamarás, apátplébános végzett fényes segédlettel. A nagymise alatt a egyházi ének- és zenekar Wehninger József karnagy vezetésével Gruber „Misé“-jét adta elő. Ugyancsak ez alkalommal gyűjtöttek Péter-állérekre. Délután 2 órakor ünnepi vacsernye volt, mely után körmenetben vonultak ki a hívek a róm. kath. temetőbe, hol a szokásos ájtatosságok után Magyar Pál apátplébános és Klug György lelkész magyar és német nyelven intéztek beszédet a hívekhez. Az egyházi énekar pedig a temetői kapujában tartott egyházi szertartás alatt a „Sirok fölött“ című dalt énekelte el.

A főgimnázium tanuló ifjúsága mint minden évben, úgy az idén is felkereste a piaristák sírhelyét, ahol az ifjúság énekkara énekelt, Várady Miklós VIII. oszt. tan. ifjúsági elnök pedig gyászbeszédet mondott az elhunyt tanárok felett. Ezután a tavaly elhunyt Herr Ödön tanár újonnan épült, díszes sírhelyéhez vonult az ifjúság és sírját megkoszorúzták.

Az építőiparosok szakszervezete, mint minden évben, az idén is testületileg vonult ki Jägl Ferencnek, az építőmunkások szakszervezete megalapítójának sírhelyéhez, melyet beszéd és gyászének kíséretében megkoszorúztak.

Ma halottak napján reggel fél 8 órakor esendes mise, 9 órakor pedig ünnepies Requiem volt az elhunytakért, amelyen az egyházi ének- és zenekar Gruber „Requiem“-jét adta elő.

Kéler Béla főispáni titkár távozása. A m. kir. belügyminiszter dr. Kéler Béla torontálvármegyei főispáni titkár, belügyminiszteri s. fogalmazót ideiglenes szolgálattételre a belügyminiszteriumba rendelte be. A főispáni titkári teendőket ezentúl Filkovich Boldizsár m. th. főjegyző fogja ellátni.

Katonai előléptetések. A novemberi katonai előléptetések alkalmával a 29-ik es. és kir. gyalogezred Nagybeeskeren állomásozó zászlóaljánál Weinovics Emanuel őrnagvot alezredessé, Szlavikovszky Szaniszló századost őrnaggyá, Egger Rezső zászlóst hadnaggyá léptették elő, az 5-ik honvéd gyalogezred nagybeeskeréki zászlóaljánál pedig Ágoston Béla és Petrovics Sándor hadnagyok főhadnagyok lettek, továbbá Baaden Antal pancsovai honvédhadnagy főhadnagygyá lépett elő.

Esküvő. Mihájlovics Kamenkó holnap, november 3-ikán tartja esküvőjét Milloss Emmy kisasszonnyal, néhai Milloss Aurél kir. kinestári jogügyi tanácsos leányával. Az egyházi esküvő d. e. fél 12 órakor lesz a helybeli gör. kel. szerb templomban.

A szabadliceum megnyitása. A kulturegyesület nagybeeskeréki szabadliceuma holnap, november 8-ikán kezdi meg idei előadásainak sorozatát a felső kereskedelmi iskola dísztermében. Az

első előadást Vajda Lajos főgimnáziumi tanár tartja Petőfi Sándor költészetéről vetített képekkel. Előadásainak főbb pontjai: Petőfi és kora. — A szerelem és nő Petőfi költészetében. — A szabadság és haza Petőfi költészetében. — Petőfi nagysága. Az előadás d. u. 5 órakor kezdődik.

Halálozás. Czenger Károly Pécs város nyugalmazott ellenőre mult esütörtökön Szabadkán 85 éves korában halt el. Az elhunytban Czenger Nándor helybeli kir. ügyész édes atyját gyászolja.

A Tüdővészellenes Egylet köréből. A Torontálvármegyei Tüdővészellenes Egyesület társadalmi szakosztályának esütörtökön délelőtt 10 órakor volt az alakuló ülése a megyeházán. Az alakuló ülésen, amelyen Steinitzer Géza elnök betegsége folytán Menezer Lipót alelnök elnökölt, meglehetősen szép számú közönség jelent meg. Az ülésen az elnök ismertette a jelenvoltakkal a társadalmi szakosztály jelentőségét és működési körét. Ezután megalakult a szakosztály, amelynek jegyzőjévé dr. Grandjean Jenő m. th. alügyészt választották meg. Továbbá elhatározta az ülés, hogy e hó 10-ikén, vasárnap a helybeli templomoknál gyűjtést rendeznek a szakosztály hölgytagjaival a vármegyei tüdővészellenes egyesület javára. Ugyancsak elhatározták, hogy az egyesület javára a tél folyamán egy nagyobb szabású hangversenyt rendeznek, melyre az előkészületeket a legközelebb megindítják.

Köszönet. A Gyermekebarát-egyletnek Szegfü Sándorné 5 koronát adományozott, melyért ezután mond hálás köszönetet az egylet elnöke.

A reformáció emléknapja. Főemelő szép ünnepély keretében ünnepelte a helybeli református egyház a reformáció emléknapját, október 31-ikét. A gazdag és művészi nivón álló műsor minden egyes száma kiváló volt s a templomot zsúfolásig megtöltötte közönség emelkedett hangulatban élvezte a fényes ünnepséget. Az ünnep központja az alkalmi ünnepi beszéd volt, melyet Erdős Béla polg. isk. tanár mondott s színes, meleg gondolatokban gazdag szónoklata nagy hatást keltett. De egyenkint és összességében művészi és kiváló az ünnepség többi szereplőjének előadása is. Így élénk hatás mellett szavalt Kiss Juliska, kiváló művészettel játszott Szabó Béla törv. bíró hegedűn, Strus Szerafin bankfőnök pedig gordonkán, míg Kókics Egon diszkrétén és finoman kíséerte. Végül ki kell emelni a felső keresk. és polg. isk. dalárdáját, melyet Osztie Béla énektanár vezetett teljes szabotossággal. A lélekemelő, szép ünnepélyt Szalay József, az egyházközség jeles lelképásztorának magas szárnyalású alkalmi imája zárta be.

A kulturegyesület gyermektanulmányi szakosztályának ülése. A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egye-

sület gyermektanulmányi szakosztálya november hó 2-ikán, szombaton d. u. 5 órakor a II. sz. áll. el. iskola földszinti tanácskozó termében ülést tart. Targysorozat: 1. Jelentések. 2. Munkaterv. 3. Az orsz. kongresszuson való részvétel. 4. Indítványok.

Tanulók tüzoltóvizsgálója. A helybeli felső kereskedelmi iskola középső osztályának növendékei tegnapelőtt délután 3 órakor vizsgáltak le a tüzoltói ismeretekből a tüzoltólaktanyában. A növendékek vizsgáján megjelent Knyaskó Lajos, a felső kereskedelmi és polgári iskola igazgatójával élen a felső kereskedelmi iskola tanári karának több tagja. Az elméleti rész meghallgatása után 11. Szabó Bertalan mutatta be ügyesen a növendékekkel a gyakorlati részt, vagyis a tulajdonképpeni tüzoltási gyakorlatokat. A vizsga végeztével Knyaskó Lajos igazgató köszönetet mondott az előadónak: Szávits Sándor megyei tüzfelügyelőnek és Kollarich Gábor mentőtisztnek, mint az elméleti rész előadójának és ifj. Szabó Bertalan alparancsnoknak, mint a gyakorlati rész vezetőjének, a növendékekkel végzett nemes és hasznos munka sikeres eredményeiért.

Tallian Emil szobra. Mint Törökkanizsáról jelentik, a Tallian Emil szoborbizottság legutóbb tartott ülésén elhatározta, hogy Tallian Emil szobrának elkészítését pályázat kiírásának mellőzésével Szentgyörgyi István szobrászművészre, Torontálvármegye kiváló művészfőre bizza.

Jubiláló tanító. Mint Törökkanizsáról írják, szép ünnepélyt rendeztek ott a mult héten Sznopek János állami elemi iskolai igazgatótanító tiszteltére tanítói munkásságának 25 esztendő évfordulója alkalmából. A kiváló tanítót jubileuma alkalmával lelkes ovációban részesítették barátai, tisztelői, tanítótársai és tanítványai.

Színészeink művészestélye. Váradi Izso és Rónai Imre nagy művész-estélye a közönség óhajára nem a Pest-szállóban, hanem a kaszinóban lesz. Tekintettel a kiválóan összeállított műsorra és a kitűnő előadókra, bizonyos, hogy a kaszinó teljesen meg fog telni. Fellépnek: Szécsi Ferenc mint konferenciér, Károlyi Ibolyka, Ligethy Angéla, Kerényi Irén, Aranyosy Manci, Rónai Imre, Várady Izso, Vajna Károly, Bánhid József és Bíró Géza. Az egyes számokat Bárfay Ferenc karnagy kíséri zongorán. Az estély kezdete színház után. Fentartott hely 2 kor. Allóhely 1 kor.

A Kephaldol. Beigazolt tény az, hogy az összes alkalmazásban levő fájdalomcsillapító s lázellenes szerek többékevésbé káros és mérgező hatást gyakorolnak a szívre. Azért tehát az ilyen készítmények szedése csak a legnagyobb elővigyázat mellett volna megengedhető, sőt sok esetben általában nem volna szabad azokat bevenni, mert igen kellemetlen állapotokat okozhatnak. A Kephaldolnál ezen kellemetlen mellékhatások fellelése teljesen ki van zárva, amint ezt dr. Ortner Norbert, dr. Schlesinger, dr. Glax, dr. Federow egyetemi tanárok klinikáin és kórházain végzett tudományos vizsgálatok igazolják. Ugyanezt bizonyítja a nagyszámú gyakorló-orvos, akik a Kep-

Ideiglenes üzlet-áthelyezés!

Cipóraktáromat november hó elején a
Közgazdasági Bank épületébe (Kinizsy-u.) helyezem át ideiglenesen

jövő évi augusztus hó 1-éig, hol tovább is csak elsőrendű cipőket tartok raktáron. — Kérem a nagyérdemű közönség további pártfogását

tisztelettel **WEINBERGER K. cipóraktár.**

1194-155

haldolt hosszabb idő óta alkalmazták orvosi gyakorlatukban fejfájás, zsába, ischias, csuzos bántalmak, ideges fogfájás, havi tisztulással járó fájások, ugyszintén influenza, tüdőgyulladás, tifusz, váltóláz, orbánc és más fertőző vagy hurutos bántalmaknál. Két tablettá bevétele után azonnal javulás áll be és ha ez után óránként veszünk még egy tablettát, akkor mihamarabb teljes gyógyulás lép fel. A Kephaldol-tabletták minden gyógyszerárban kaphatók.

— **Uttörő-előadás.** A nemrégiben alakult nagybecskereki „Uttörő“-társaság holnap, vasárnap délután 4 órakor tartja második sorozatos előadását a kaszinóban. Az előadást „Az anyag fejlődése“ címmel Vincze Sándor, a budapesti „Uttörő“-társaság tagja tartja.

— **Az ideai dohánybevéltás.** Torontál-vármegyében az ideai dohánybevéltások Nagybecskereken 1913 január 2-ikától február 19-ikéig, Csókán január 2-ikától január 28-ikéig, Zsomolyán pedig január 2-ikától február 7-ikéig lesznek.

— **A kath. legényegyletből.** A nagybecskereki kath. legényegylet saját egyetemi helyiségében f. é. november hó 3-ikán d. p. fél 5 órakor színi előadást tart. Az előadáson vendégeket szívesen látnak.

— **A Zoltán-féle csukamájolaj** minőség, hatás és iz tekintetében felülmulhatatlan. Nem tartalmaz mézgákat és glicerint, mint az emulsiók és ezért ezekkel ne tévesszük össze. Kapható Zoltán B. gyógyszerárban Budapest, Szabadság-tér.

— **Tíz fillér miatt.** — **Megégett asszony.** Czigura Mátyásné arasi földmives 35 éves felesége a múlt napokban este Aracs községének egyik boltjában volt vásárolni, miközben leejtett egy darab tizfillérest s a rosszul megvilágított boltban hiába keresgélte a pénzt, úgy, hogy egészen le kellett hajolnia, hogy a földön elgurult apró pénzt megtalálhassa. A keresés dacára a pénzt megtalálni nem bírta s mikor Cziguráné az eredménytelen keresés után hajlott helyzetéből felemelkedett, az üzletben alacsonyán lógó lámpát fejével leverte. A lámpa összetört s a petroleum az aszszonyon végigomlott s ruhája rögtön lángot fogott s mint égő fáklya rohant ki az üzletből az asszony az utcára, hol az emberek égő ruháját eloltották, de Cziguráné ezalatt annyira összeégett, hogy 3 napi kínlás után meghalt. A szerencsétlen teremtés testének nagyrésze nemcsak megégett, de valósággal megsült. A szerencsétlen asszony több árva hagyott maga után.

— **A multság vége.** Steinlöckner Lőrinc 38 éves helybeli malommunkás még a múlt hó közepén egyik helybeli kis korcsmában mulatás közben összeveszett több más munkással, kik őt megverték. Steinlöckner súlyos sérülése folytán ágyban fekvő betegé lett s állapota rosszabbodásával hozzátartozói a helybeli kórházba szállították ki, mert a folyton nyugtalankodó, eszméletlenül nem lévő beteggel otthon nem bírtak. Steinlöckner a kórházban való két napi ápolás után elhalt. Az esetet a kórház feljelentette a

kir. ügyészségnek s egyuttal vizsgálat indult meg az ügyben. Egyelőre annyit már megállapítottak, hogy Steinlöckner nem az egyébként súlyos sérülés, hanem tüdőgyulladás következtében halt meg.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban a lefolyt héten a következő bejelentések történtek:

Házasságok: Algaier József rk. borbély és Heinrich Ágota rk. — Vorgits Emil gk. papucos és Szlavkov Amália gk. — Szlavkov Dusan gk. földm. és Radivojev Danica gk. — Halbweisz Lajos rk. betűszedő és Stirba Anna rk. — Doroskov Emil gk. földm. és Gyukity Sarolta gk. — Krsztics Sleó gk. zenész és Csókity Katalin gk. — Pletser Péter rk. szíjgyártó és Kiss Margit ref. — Ormos György izr. magántisztviselő és Pollák Szidónia izr.

Születések: Labancz Sándor rk. napsz., fiu. — Szvetkov Vojin gk. földm., leány. — Tyuresin Gábor gk. földm., fiu. — Gardinovicsi Lázár gk. napsz., fiu. — Kovács Mihály rk. napszamos, leány. — Spitzer Áron izr. fűszerkereskedő, fiu. — Frey Ernő rk. cipész, leány. — Boris Apollonia rk. leány. — Titze József rk. sütő, fiu. — Dragosev Milán gk. napsz., fiu.

Halálozások: Özv. Skority Györgyné gk. 73 éves, agyarázkódás. — Özv. Erdelyán Márkné gk. 93 éves, agyarázkódás. — Nagy Mária ref. 19 éves, tüdővész. — Steinlöcker Lőrinc rk. 38 éves, tüdőgyulladás. — Erszki Ignác gk. földmives, 48 éves, tüdővész. — Czigura Mátyásné rk. 41 éves, égési sebek. — Özv. Tyuresin Krsztóforné gk. 78 éves, agyarázkódás.

— **Sok évi megfigyelés.** Emésztési gyengeségeknél és étvágyhiánynál, általában minden gyomorbetegségnél a valódi „Moll-féle Seidlitz-porok“ bizonyultak a legsikeresebbeknek a többi szerek fölött, mint gyomorerősítők és vértisztítók. Egy doboz ára 2 kor. Szétküldés naponta utánvétellel Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I. Tuchlauben 9. A vidéki gyógyszerárakban határozottan Moll A. készítménye kérendő az ő gyári jelvényével és aláírásával. (c)

Színház, irodalom.

Heti műsor:

November 2. szombat: Primerose kisasszony. (Ujdonság.)

November 3. vasárnap d. u.: Ingyenélők, este: Asszonyfaló.

** **A frankfurtiak.** — **Aranyvirág.** Csütörtökön és pénteken két szép előadást nyújtott a színtársulat.

Csütörtökön este a Frankfurtiakat adták gondos játékkal s a főszereplők: Medgyesi Erzs, Ungvári Miklós, Halmi Sándor, Rónai Imre, Váradny Izsó, Szécsi Ferenc, Ligeti Angéla, B. Czobor Gyula mind kitűnő együttest adtak, de jók voltak: Vándory Géza, Károlyi Ibolyka, Szász Anna, valamint a többiek is.

Tegnap pénteken este Huszka bájos muzsikája operettje, az Aranyvirág ment szintén jó előadásban s a közönség melegen tapsolta az előadókat, nevezetesen Kerényi Irént, aki a szokásos kecseséggel játszotta a címszerepet, Márkus Angelát, Rónai Imrét, Mezey Andort, Szécsi Ferencet, Váradny Izsót.

(*) **A Magyar Néprajzi Társaság** október 30-ikán tartott nyilvános felolvasó ülésén, mint budapesti levelezőnk írja, nagyérdeklő felolvasást tartott dr. Czirbusz Géza egyetemi tanár, lapunk kitűnő munkatársa „Az ethnologia a geográfiában“ címmel. A tudós tanárt

SANATORIUM

NAGYBECSKEREKEN.

MINDENMÉBETEGEK, FELNÖTTEK ÉS GYERMEKEK RÉSZÉRE.

MODERN HYGIENAI ÉS KEZELÉSI FELSZERELÉS.

GONDOS ÁPOLÁS.

SZABAD ORVOSVÁLASZTÁS.

TELEFON-SZÁM 101.

IGAZG.-ORVOS: DR. HEINERMAN.

926-x.33

már megjelenésekor zajos tapssal fogadták, előadása pedig frenetikus tetszést keltett. A fővárosi lapok bő kivonatot közöltek előadásából, amelyből Czirbusz gazdag tudása esillog.

** **A színiügyi bizottság ülése.** Torontál-vármegye színiügyi bizottsága tegnap délelőtt 12 órakor dr. Dellimannics Lajos főispán elnöklésével ülést tartott. Az ülésen megjelentek Jankó Ágoston alispán, dr. Kiss János, dr. Vincze Erő, dr. Pollák Győző, Mayer Rezső bizottsági tagok és Mezey Andor színiigazgató. Az ülésen a bizottság a délvidéki színiügyet választmányának nov. 3-án, holnap d. e. 9 órakor Nagybecskereken a főispáni kisteremben tartandó ülésén a Mezey Béla színiigazgatóval kötött szerződés további fentartása és a színi idények új beosztása tárgyában hozandó határozat dolgában való állásfoglalását precizizozta. Egyben a bizottságnak a holnapi színiügyet illetően leendő képviseltetésével Jankó Ágoston alispánt, dr. Vincze Erő m. főjegyzőt, Steinitzer Gézát és dr. Pollák Viktort bízták meg.

Törvénytörvények.

§ **A novemberi esküdtzéki tárgyalások.** Hétfőn, november 4-ikén kezdődik az ideai novemberi esküdtzéki ciklus, amelyre eddig a következő ügyek vannak tárgyalásra kitűzve:

Nov. 4. Perity György törökbecsei lakos szándékos emberölés büntette.

Nov. 5. Eremity Atyim és Paszulyszki Arkadia szerbszentmártoni lakosok rablás büntette.

Nov. 6. Szojtkov Misa melencei lakos szándékos emberölés büntette.

Nov. 7. Molnár Józsefné sz. Muhári Ágnes nagybecskereki lakos házastárson elkövetett szándékos emberölés büntetének kísérlete.

Nov. 8. Sparioszu Lázár kistárnoki lakos szándékos emberölés büntette.

TÁVIRATOK.

A balkáni háború.

Fordul a hadiszerencse? — Török győzelmi hírek. — Drinápoly ostroma. — Tüzereinket viszik Boszniába. — Áremelkedés a tőzsdén.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál“ eredeti távirata.) A balkáni harcokról ma török győzelmi hírek érkeznek. A konstantinápolyi jelentések szerint, ha ezeknek hinni lehet, megfordult volna a hadi szerencse s most a törökök nyomulnak előre győzelmesen s a bolgár sereget

69-52.41

SALVATOR

kiváló bór- és lithiumos gyógyforrás

vese és hólyagbetegségeknél, köszvényes, cukorbetegségnél, vörhenyénél, emésztési és lélegzőszervek hurutjainak kiűző hatása. Természetes vasmentes savanyúvíz.

Kapható ósodnyvízkereskedésekben és gyógyszerárakban. SCHULTES AGOST Szécsény-Lipóczy Salvatorforrás-váltató Budapest, V. Rucoli-telep 8.

erősen verik. A bolgárok Drinápoly ostrománál sem tudnak eredményt elérni s a török védősereg többszöri kirohanásaival érzékeny veszteséget okozott az ostromló bolgár seregnek. Feltűnést kelt egy nagyváradi hír, amely szerint onnan ma tüzérseget és ágyukat indítottak utnak Boszniába.

Mai jelentéseink különben a következők:

Fordul a hadi szerencse? — Török győzelmi hírek.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A török-bolgár harc-térről Konstantinápolyba érkezett jelentések szerint a hadi szerencse megfordult s a török sereg Lüle-Burgasnál győzelmesen nyomul előre.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból sürgönyzik: Airobolnál, Lüle-Burgas alatt a két török sereg egyesült és megkerülte a bolgárokat.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A török hadsereg főparancsnoka táviratozza Konstantinápolyba: A török hadsereg jobb szárnya tegnap óta északnyugati irányban győzelmesen nyomul előre. Musztar pasa Lüle-Burgasnál megverte a bolgárokat és visszafoglalta Lüle-Burgast. A bolgárok a török hadsereg elől a Lüle-Burgastól mintegy 20 kilométernyire északra fekvő Bunar-Hisszar felé vonultak vissza, de a török hadsereg innen is tovább szorította őket és Bunar-Hisszart is visszafoglalta. A veszteségek mindkét fél részéről nagyok.

Drinápoly ostroma.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Drinápoly ostromáról érkezett hírek szerint a város ostroma állandóan nagy erővel folyik. Bolgár részről beismerik, hogy az ostrom nagy nehézséggel jár s a török védősereg érzékeny veszteséget okoz az ostromló bolgároknak. A török védősereg tegnap reggel kirohant a várból és megtámadta a bolgárokat. Reggeltől késő estig irtózatosszerű csata folyt, amely csak akkor maradt abba, mikor a holttestek és sebesültek rop-pant tömegétől a esatateren már mozogni sem lehetett.

Tüzereinket viszik Boszniába.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Nagyváradról sürgönyzik, onnan ma tíz vaggonnal tüzérseget, továbbá ágyukat és teljes tüzérsegi felszerelést indítottak utnak Boszniába.

Az angol flotta Szaloniki előtt.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szalonikiból sürgönyzik, a földközi-tengeri angol flotta ma hajnalban Szaloniki elé érkezett.

Egyéb hírek.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsi jelentés szerint ottani diplomáciai körökben arról a ka-landos hírről beszélnek, hogy az albán törzsek az iránt fordultak monarchiánkhoz, hasson közre, hogy Albánia önálló állam legyen s élére egy magyar arisztokratát állítsanak fejedelemnek.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Londoni távirat szerint a törökök Szalonikit föl fogják adni és az ottani török sereget a döntő csata színhelyére viszik.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szalonikiból sürgönyzik, egy görög torpedónaszádnak tegnap éjjel után sikerült a kikötőbe osonnia, ahol egy török páncélos hajóra lőtt, amely erősen megsérült.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Szabadkáról táviratozzák, a Boszniába menekült törökök közül oda ma 1170 török közkatonát és számos tisztet szállítottak, akiket a háboru befejeztéig az ország különböző hely-örségeiben szétosztanak.

Áremelkedés a tőzsdén.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ugy a budapesti, mint a bécsi értéktőzsdén a török győzelmi hírekre ma jelentékeny áremelkedés volt, míg a gabonátőzsdén az irányzat lanyhult. Csütörtök óta az értéktőzsdén 10—20 koronával emelkedtek. A déli zárlatkor a vezetőértékek árfolyama a következő volt: Magyar Hitel 791, Osztrák Hitel 611, Koronajáradék 84.30, Jelzálog Hitelbank 417, Leszámitoló Bank 509, Hazai Bank 285, Magyar Bank 537, Rimamurányi 739, Salgótarjáni 710, Közuti Vasut 653, Villamos Vasut 374.

A közös költségvetés.

Budapest, nov. 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) Ma osztották szét a közös miniszterium előterjesztéseit, melyekben a közös miniszterek a delegációknak az osztrák-magyar monarchia közös kiadásainak és bevételeinek 1913-ik évi előirányzatát alkotmányos tárgyalás végett bemutatják.

Az 1913-ki évi előirányzatnak az az öröndetes karakterisztikuma, hogy semmiféle kellemetlen meglepetést nem tartalmaz, hanem azokban a keretekben mozog, melyeket a két állam kormányai fixiroztak, a delegációk pedig alkotmányos módon megállapítottak a mult alkalommal.

Az 1913. évi előirányzat ehhez képest tartalmazza a folytatólagos részleteit azoknak a több kiadásoknak, melyeknek megajánlását a mult delegáció szükségesnek tartotta és amelyek részben a közös hadsereg fejlesztését, részben pedig az új tábori tüzérsegi anyag folytatólagos beszerzését célozzák, részben pedig a hajóhad kialakítására szolgálnak. A hadügyminiszterium beleértve a tengerészetet is, az 1913-ik évre 20 (husz) millió koronával többet irányoz elő, mint az 1912-ik évben. A külügyminiszterium körülbelül egymilliónyi póthitelt kér követségi épületek tatarozására és berendezésére.

A költségvetés pénzügyi tárgyalása ilyenképen a jövő héten megnyíló delegációnak fokozott munkát adni nem fog, hanem az ülészak jelentőségét az fogja megadni, hogy a nehéz külpolitikai helyzet megvitására fog kerülni a közös ügyek tárgyalására kiküldött bizottságban.

Désy Zoltán rágalmai.

Budapest, november 2. (A „Torontál” eredeti távirata.) A budapesti főügyészség a kormány megbízásából ma tette meg a följelentést Désy Zoltán ellen rágalmazás miatt. A főügyészség Désynek a „Sas” körben mondott beszédét inkriminálta.

TŐZSDE.

(Arak 50 kilogrammonkint.)

Buza (áprilisra)	11.74
Rozs (áprilisra)	10.39
Zab áprilisra)	11.03
Tengeri (májusra)	7.98

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Nyilttér.

E revat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Serravallo
Kina bora vassal.
A bécsi 1906. évi egészségügyi kiállításán állami díjjal és aranyéremmel kitüntetve.
Erősítő szer: gyöngélkedők, vérszegények és lábadozó betegek számára.
Étvágygerjesztő, idegerősítő, verjavító szer.
Kittinó itó.
Több mint 7000 orvosi elismerés.
I. SERRAVALLO, cs. és kir. udv. szállító Triest-Barcola.
Kapható minden gyógyszerárban. 1/2 literes palack K. 2.60, 1 literes palack K. 4.80

74—26.19

Meghívó.

A „Nagybecskereki Segélyegylet mint Szövetkezet” 1912. évi november hó 10-én (vasárnap) d. u. 2 órakor a „Pest-szálló” éttermében

rendkívüli közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabálytervezet 1. §-a 4. p. értelmében meghívotnak.

Napirend:

1. Az alapszabály tervezetének kiegészítése.
2. Indítványok.

Ezen közgyűlésre a tagok azon megjegyzéssel hivatnak meg, hogy ha jelen meghívóval egybehívott közgyűlés esetleg határozatképes nem lenne, 1912. évi november hó 12-én (kedden) d. u. 2 órakor ugyancsak a Pest-szálló éttermében, rendkívüli közgyűlést meghívó alapján tartatik meg, mely közgyűlés az alapszabálytervezet 13. §-a 2. p. értelmében tekintet nélkül a megjelenők számára, a napirend felett fog határozni.

Nagybecskerek, 1912. évi október 29-én.

Az igazgatóság.

Pejskar Testvérek

első cseh füstölthús- és konzervárugyár és prágai sonka kivitel Politz, Mettau mellett, Csehország, keres a helyi csemege- és fűszerkereskedőknél jól bevezetett

helyi képviselőt.

1240—1.1

Készpénzforrás.

Mozgófénykép-gép teljes felszereléssel, filmek, diapositók, forgóárammotor stb. olcsón eladó. —

Haas Vilmos

Kontilovits szálloda, Pancsova.

1243—1.1

Elsőrendű ügyes

angol és francia szabónő
előkelő házakhoz

ajánlkozik házba.

Nagybecskerek, (Kigyó-) Árpád-utca 22.

1244—1.1

MOLL-FELE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A. féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor és alhasbántalmak, gyomorércs és nyomorhév, részlet székrekedés, májbántalom, vértelűsítés aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen a jeles házi-zernek évezedekek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ára egy lepecsételt eredeti doboznak K. 2 -- Hamisítások törvényileg fenyítettek

MOLL-FELE SÓS-BORSZESZ

csak akkor valódi, ha mindegyik üveg tünteti és a Moll feliratu ónozzattal van zárva.

Moll féle sós-borszesz nevtesen mint fájdalom csillapító bevezetési szer szeszény, csusz és mechtülés egyéb következményeinél legismertebbényszer

Egy ónozott eredeti üveg ára 2 korona.

Főszétküldés

Moll A. gyógyszer. cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9. szám.

Vidéki megrendelés-knaponta postautánvét mellett tel esít-tnek A raktárban tessék határozatlan MOLL A. aláírásával és védjegyet elidított készítményeket kérni

8-49.44

Az őszi és téli idényre legújabb modellek után elegáns, síkkes

női és gyermek ruhákat

készít jutányos árak mellett

WEHNER ANNA

női divatterme

Nagybecskerek,

Kinizsi-utca, a Club-kávéházzal szemben.

31-x 44

OLLA

bebronyíthatóan a legjobb higiénikus **GUMMI**

2 évi jótállás minden drbét

Ára 4, 6 és 8 K. tucatjára.

Mintagyűjtő-mények 12 db válogatva 5 K.

OLLA

GUMMIT több mint 2 00 orvos mint a legmegbízhatóbbat ajánlja. OLLA kapható minden gyógyszerárban a jobb drogeriákban. Erdős árlevezéket kld OLLA Gummi gyár, Wien II./969. 67.

Kapható: Czikajto László gyógyszerárban és Kovács Sándor drogeriájában. 892-100.83

Alkalmi vétel

rövidárak, fehér- és szövöttárakban, női és férfi divatcikkekben.

Jónász Bertalan.

1213-03

Órajavítások három évi jótállás mellett

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására adni, hogy helyben a Hunyadi-utczában 22 év óta fennálló Grünzweig H. cég ékszer üzletét megvettem és azt

Grünzweig H. utoda

Schwáb Albert

törv. bej. cég alatt tovább vezetem.

Dus raktárt tartok mindenféle ékszeres és órákban a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Olcso árak! Pontos kiszolgálás!

A n. é. közönség szives pártfogását kérve kiváló tisztelettel

Grünzweig H. utoda

SCHWÁB ALBERT,

órák és ékszerész NAGYBECSKEREK.

Órajavítások három évi jótállás mellett 905-30.28

1209-x 5

Vegyen a fiának egy

kötött öltönyt!

elegáns tartós és higiénikus.

!! Aki egyszer próbálta, többé mást nem vesz. !!

Ugyszintén fiu **Sweater** mindenféle szín- és leány és nagyságban.

Wehner György

férfi és női divatáru cég, Nagybecskerek.

35-48.34

Garçon lakás

mely áll egy udvari és egy utcai külön bejáratu, elegánsan butorozott, egymásba nyiló szobából, — kiadó Melencei-utca 289/7. sz. a.

Menczer Lipót házában.

OH JAJ! **KÖHÖGÉS, REKEDTSEG** ÉLJEN!

és elnyalka-odás ellen 1095-26.6 gyors és biztos hatásnak

EGGER MELLPASZTILLAI

az étvágyat nem rontják és kitünő ízűek.

Doboza 1 és 2 K. Pröbadoboz 50 fillér.

Kapható gyógytárakban és drogériákban.

Fő- és szétküldési raktár: Dr. EGGER LEÓ és EGGER I. Budapest, VI., Révai-u. 12.

Kapható Nagybecskereken: Czikajto László, Kollarich Gábor, Losonczy Lehel, Nikolics Emil, Vági Sándor gyógytárakban és Melkuhn Dezső drogériájában. Bégaszentgyörgyön: Szerdahelyi Karoly gyógytárában.

Az „eredeti Melichar“

vetőgépek, a „Bächer“ ekék és gazdasági eszközök

ezideig mindenütt a legjobban beváltak.

Bizonyítja ezt a torontálmegyei gazdák által adott több ezer elismerő levél.

Óvakodjunk tehát silány utánzatoktól.

Fontos! A haladó mezőgazdaság fokozott igényeinek óhajtok meg megfelelni, midőn a több évtizedeken át fennálló gazdasági gépzületeim lényegesen megnagyobbítva állandó mezőgazdasági gépkiallítás alakjában berendezve Nagybecskereken a Dungyerszky palotába (közvetlen a nagyhid melé áthelyeztem.

Eckstein Vilmos gazdasági gépek és eszközök nagyraktára, **Nagybecskerek.** Telefon 70.

Telefon 70.

Nyomatott Pleitz Fer. Pál kiadónál Nagybecskereken.